

Διαπραγματεύσεις Γύρου Doha

6^η Υπουργική Σύνοδος του ΠΟΕ στο Hong Kong, 13 -18 Δεκεμβρίου 2005

Το Δεκέμβριο του 2005 (13-18 Δεκεμβρίου 2005) πραγματοποιήθηκε στο Hong Kong η 6^η Υπουργική Σύνοδος του ΠΟΕ.

Η διάσκεψη του Hong Kong αποτέλεσε «ενδιάμεσο σταθμό» στην πορεία των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Doha.

Σκοπός ήταν η υιοθέτηση ενός πολιτικού κειμένου κατευθύνσεων με στόχο την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων στο τέλος του 2006, εξειδικεύοντας σ' ένα βαθμό τη συμφωνία – πλαίσιο της 31^{ης} Ιουλίου 2004. Για το λόγο αυτό η διακήρυξη δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένες ποσοτικές δεσμεύσεις ούτε, όπου αυτό είναι αναγκαίο, διατυπώσεις νομικού χαρακτήρα.

Με δεδομένο ότι παραμένει ως στόχος η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, η μόνη διέξοδος στο Hong Kong ήταν ο καθορισμός ενός χρονοδιαγράμματος που ουσιαστικά θα εξειδίκευε ορισμένες μόνο πτυχές της διαπραγμάτευσης ανάλογα με την πρόοδο αυτών.

Εκτιμώντας συνολικά τη διακήρυξη που υιοθετήθηκε μπορεί να ειπωθεί ότι, μετά την αποτυχία του Cancun του 2003, η συμφωνία αυτή κρατάει ζωντανές τις ελπίδες για επιτυχή ολοκλήρωση του Γύρου της Doha.

Παρά την τεταμένη και συχνά ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα των διαπραγματεύσεων, το αποτέλεσμα χαιρετίστηκε από όλες τις χώρες ως ένας ιστορικός συμβιβασμός χωρίς νικητές και ηττημένους, αλλά ταυτόχρονα ως ένα βήμα προς την επίτευξη των στόχων του Γύρου.

Η γεωργία, όπως αναμενόταν, αποτέλεσε ένα από τα πιο επίπονα θέματα των διαπραγματεύσεων και βρέθηκε στον πυρήνα όλων των συζητήσεων. Η Ε.Ε. βρέθηκε κάτω από ισχυρή πίεση σχεδόν από το σύνολο των μελών του ΠΟΕ (αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες) με τις εξαγωγικές επιδοτήσεις να βρίσκονται στο στόχαστρο κατά προτεραιότητα και δευτερευόντως η πρόσβαση στην αγορά και η εσωτερική στήριξη. Στόχος των εξαγωγικών χωρών δεν ήταν άλλος από την «απαξίωση» και του τελευταίου διαπραγματευτικού χαρτιού της Ε.Ε. (εξαγωγικές ενισχύσεις) ώστε να ενταθεί στη συνέχεια η πίεση σε ότι αφορά τη μείωση των δασμών.

Τα κυριότερα σημεία της συμφωνίας μπορούν να σταχυολογηθούν ως εξής:

Γενικά

Συμφωνήθηκε ότι θα πρέπει να υπάρξει εντατικοποίηση των προσπαθειών σε όλα τα εκκρεμή θέματα, προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία στις διαπραγματευτικές μεθόδους (modalities) το αργότερο μέχρι την 30^η Απριλίου 2006 και να υποβληθούν αναλυτικοί πίνακες δεσμεύσεων των μελών του ΠΟΕ, το αργότερο μέχρι την 31^η Ιουλίου 2006.

Σημειώνεται ότι το ίδιο χρονοδιάγραμμα συμφωνήθηκε και για την διαπραγμάτευση σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά των μη γεωργικών προϊόντων (NAMA – Non Agricultural Market Access). Για τους άλλους τομείς της διαπραγμάτευσης τα χρονοδιαγράμματα θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν λιγότερο «σφιχτά».

Εσωτερική Στήριξη

Συμφωνήθηκε ότι η φόρμουλα εναρμόνισης (όπως προβλέπεται στη συμφωνία – πλαίσιο) με βάση την οποία θα γίνει η μείωση τόσο της συνολικής στήριξης, όσο και της στήριξης που παρέχεται μέσω του κεχριμπαρένιου κουτιού (δείκτης AMS) θα έχει τρεις ζώνες. Στην πρώτη ζώνη θα είναι η Ε.Ε. (που θα κάνει και τις μεγαλύτερες μειώσεις), στη δεύτερη θα είναι οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία και στην τρίτη όλα τα υπόλοιπα μέλη του ΠΟΕ.

Θα αναπτυχθούν πειθαρχίες ώστε να επιτευχθούν αποτελεσματικές μειώσεις στη στρεβλωτική του εμπορίου στήριξη, ενώ οι αναπτυσσόμενες χώρες που δεν έχουν δεσμεύσεις στο κεχριμπαρένιο κουτί δεν θα κάνουν μειώσεις σε ότι αφορά τη ρήτρα ελαχίστου (de minimis), καθώς και στη συνολική στήριξη.

Σε ότι αφορά τα κριτήρια του πράσινου κουτιού, αυτά θα πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να εξασφαλιστεί, μεταξύ άλλων, ότι θα καλυφθούν τα προγράμματα των αναπτυσσομένων χωρών που δεν προκαλούν στρέβλωση στο εμπόριο.

Ανταγωνισμός στις Εξαγωγές

Συμφωνήθηκε ότι οι εξαγωγικές ενισχύσεις θα καταργηθούν μέχρι το 2013, με ένα σημαντικό μέρος αυτών να καταργείται μέχρι τη μέση της περιόδου εφαρμογής της συμφωνίας.

Σε ότι αφορά τον παραλληλισμό, συμφωνήθηκαν γενικές ρυθμίσεις σε ότι αφορά κυρίως τις εξαγωγικές πιστώσεις αλλά και την επισιτιστική βοήθεια και λιγότερο τις Εξαγωγικές Εταιρείες Κρατικού Εμπορίου και ευελιξία υπέρ των αναπτυσσομένων χωρών.

Πρόσβαση στην Αγορά

Σε ότι αφορά την πρόσβαση στην αγορά, αποφασίστηκε ότι η φόρμουλα εναρμόνισης με βάση την οποία θα μειωθούν οι δασμοί θα έχει τέσσερις ζώνες, αλλά ακόμα μένουν ανοιχτά τα υπόλοιπα στοιχεία της φόρμουλας (κατώφλια, ποσοστά μείωσης κλπ).

Επαναεπιβεβαιώθηκε ότι θα πρέπει να προχωρήσει το θέμα του χειρισμού των ευαίσθητων προϊόντων, ενώ σε ότι αφορά τις αναπτυσσόμενες χώρες συμφωνήθηκε ότι θα έχουν τη δυνατότητα αυτοκαθορισμού του κατάλληλου αριθμού Ειδικών Προϊόντων με βάση τα κριτήρια της επισιτιστικής ασφάλειας, της ασφάλειας διαβίωσης και της αγροτικής ανάπτυξης, καθώς επίσης και της προσφυγής σε ένα Ειδικό Μηχανισμό Διασφάλισης που θα ενεργοποιείται με κριτήριο είτε τον όγκο είτε την αξία των εισαγωγών.

Βασικό σημείο της Διακήρυξης αποτελεί η παράγραφος 24, η οποία συνδέει το επίπεδο φιλοδοξίας που θα επιτευχθεί στην πρόσβαση στην αγορά των αγροτικών προϊόντων με το αντίστοιχο που θα επιτευχθεί στην πρόσβαση στην αγορά των μη γεωργικών προϊόντων.

Βαμβάκι

Αποφασίστηκε η ένταξη του θέματος μέσα στο πλαίσιο της γεωργικής διαπραγμάτευσης. Σε ότι αφορά τους επιμέρους πυλώνες συμφωνήθηκαν τα εξής:

- ✓ Κατάργηση όλων των μορφών των εξαγωγικών ενισχύσεων από τις αναπτυγμένες χώρες μέσα στο 2006.
- ✓ Σε ότι αφορά την πρόσβαση στην αγορά, όλες οι αναπτυγμένες χώρες θα δώσουν αδασολόγητη και χωρίς ποσοτώσεις πρόσβαση στις εξαγωγές βαμβακιού από τις Λιγότερο Αναπτυγμένες Χώρες.
- ✓ Σε ότι αφορά την Εσωτερική Στήριξη, αποφασίστηκε ότι στόχος των διαπραγματεύσεων θα πρέπει να είναι η μείωση των στρεβλωτικών επιδοτήσεων για το βαμβάκι πιο φιλόδοξα από τη συνολική μείωση που θα συμφωνηθεί και ότι η μείωση αυτή θα πραγματοποιηθεί σε μικρότερο χρονικό διάστημα από τη συνολική.

Γεωγραφικές Ενδείξεις

Το θέμα των γεωγραφικών ενδείξεων δεν κινήθηκε σχεδόν καθόλου στο Hong Kong και φαίνεται ότι πολύ δύσκολα θα υπάρξουν ιδιαίτερα θετικές εξελίξεις στο μέλλον, παρά το γεγονός ότι παραμένει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

Ειδική και Διαφοροποιημένη Μεταχείριση

Συμφωνήθηκε ότι οι αναπτυγμένες χώρες, αλλά και οι αναπτυσσόμενες που θα δηλώσουν ότι είναι σε θέση να κάνουν κάτι τέτοιο, θα δώσουν ελεύθερη από δασμούς και ποσοτώσεις πρόσβαση στις αγορές τους για τα προϊόντα καταγωγής των Λιγότερο Αναπτυγμένων Χωρών σε ότι αφορά τουλάχιστον το 97% του συνόλου των δασμολογικών κλάσεων.

Η πρόσβαση αυτή πρέπει να παραχωρηθεί μέχρι το 2008, ή το αργότερο μέχρι την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της συμφωνίας.